

IKASTETXEA	CPM <i>FRANCISCO ESCUDERO</i> MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	PRAKTIKA INSTRUMENTALA	KURTSOA	3., 4.
IRAKASLEGOA	BIOLA IRAKASLEAK	MAILA	OINARRIZKO IRAKASKUNTZA

PRAKTIKA INSTRUMENTALA

BIOLA

SARRERA

Oinarrizko irakaskuntzak osatzen dituzten lau ikasturteek garrantzi handiko etapa osatzen dute ikaslearen garapenerako; izan ere, aldi horretan, funtsean, ikasleak musikarekiko eta, zehazki, bere instrumentuarekiko ia alderdi tekniko-interpretatibo guztien oinarriak eskuratuko ditu, baita jarrerenak ere, eta Irakaskuntza Profesionalean garatuko du, instrumentuaz gozatzeko aukera emanez.

Oinarri sendoak ezartzea da, beraz, oinarrizko irakaskuntzaren helburu nagusia, eta, horretarako, kontuan hartu behar ditugu irakaskuntza hori osatzen duten alderdiak:

- Teknika eta interpretazioa.
- Ikaslearen gaitasun naturalak garatzea.
- Instrumentuarekiko eta musikarekiko harreman afektiboa.

Oinarrizko irakaskuntzan, ikasleak honako hauek egin behar ditu:

- Ikas ezazu gorputza instrumentuarekiko harmonizatzen, instrumentuaren bidez bizia hartuko baitu.
- Teknika eraginkor eta zuzen baten printzipioak eskuratzeko,
- Musikaren eta instrumentuaren bidez garatzen ditu bere gaitasun naturalak, bai intelektualak, bai fisikoak, bai artistikoak.

Ez dugu ahaztu behar haurrak, oinarrizko irakaskuntzaren adin-tartean, oso intuitiboak eta harkorrak direla, eta, beraz, proposatzen zaien guztiarekiko iragazkorrak.

Interpretazioaren problematika testua behar bezala ulertzetik hasten da, hau da, partitura jasotzen duen zeinu-sistema, eta, horregatik, ikaskuntzaren funtsezko zati gisa, dela praktika instrumentalaren aurretik, dela praktika instrumentalarekin batera, musikaren berezko zeinu-sistema landuko da aldi berean.

Baina kontuan izan behar da horrek guztiak ez duela nahi den fruitua emango, baizik eta ahalegin horretan ongizatearen bilaketa etengabea dagoela, musika praktikatzek eskatzen duen lana eta sakrifizioa baztertu gabe. Beraz, gradu honetako oinarrizko printzipio metodologiko gisa, ikaskuntza-jardueren praktikan, ikaskuntzak ikasleei eta haien ingurune naturalari asebetetzeak eragitea bilatuko da uneoro.

Oinarri sendo horiek lortzen dituen ikaslea prest egongo da hurrengo etapan, Irakaskuntza Profesionalean, sartzeko.

OINARRIZKO IRAKASKUNTZEN HELBURUAK

Musikako irakaskuntza elementalek ikasleengan honako gaitasun hauek garatzen lagunduko dute:

- a) Musikak hizkuntza artistiko gisa eta herrien eta pertsonen kultura-adierazpenaren ingurune gisa duen garrantziaz ohartzea.
- B) Sentsibilitate musikal eta estetikoaz mintzatzea, garai eta estilo desberdinetako musika interpretatu eta gozatzeko, komunikatzeko aukerak aberasteko eta bertan egiteko.
- C) Tresna-teknikaren, soinuaren kalitatearen eta interpretazioaren garapenean arnasketaren eta norberaren gorputza menderatzearen garrantzia ezagutzea eta baloratzea.
- D) Muskulu-erlaxazioaren eta instrumentuak egiteko ezinbesteko ahaleginaren arteko oreka aurkitzea, kontuan hartuta gorputzak bizkarrezurra ardatz duen osotasun gisa funtzionatzen duela.
- E) Musika-ezagutzak norberaren espezialitateko instrumentuaren idazketaren eta literaturaren ezaugarriekin erlazionatzea, interpretazio artistikoa garatzeko oinarriak lortzeko.
- F) Jendaurrean interpretatzea, musika komunikazio-bitarteko gisa bizitzeko behar den segurtasunarekin.
- G) Talde-musika interpretatzea, beste ahots edo instrumentu batzuk entzutera eta taldera harmonikoki egokitzea ohituz.
- H) Norberaren lanaren garrantziaz jabetzea eta nork bere burua entzuteko eta bere buruarekin kritiko izateko gaitasuna eskuratzea.
- I) Isiltasuna balioestea kontzentrazioa, barne-entzumena eta pentsamendu musikala garatzeko ezinbesteko elementu gisa.

Praktika instrumentalaren eskola-karga.

<i>3. eta 4. mailak</i>	
<i>IKASGAIAK</i>	<i>Orduak astean</i>
Espezialitateko instrumentua	1
Lengoaia Musicala	2
Praktika Instrumentala	1
Koroa	1
Asteko orduak, guztira	5

Helburuak

- A) Taldearen gorputz- eta zentzumen-ohiturak hartzea.
- B) entzumena taldearen barruan garatzea, taldea afinatzeko oinarri gisa.
- C) Talde bakoitza eta taldea entzuteko ohitura hartzea.
- D) Bere instrumentuaren tinbrea osotasunean hautemateko gaitasuna bereganatzea, haren soinu-batasunari laguntzeko.
- E) Memoria bisualaren eta akustikoaren ohitura garatzea, taldearen eta norbanakoaren arteko komunikazio-modu gisa.
- F) Bat-batean irakurtzeko gaitasuna hastea.
- G) Isiltasunak kontzeptu musikalean eta giza kontzeptuan duen balioa jasotzea.
- H) Taldekako praktika instrumentalaren ideia sustatzea ikaslearengan, musika-prestakuntzarako eta giza harremanetarako ohitura gisa.
- I) interpretearen eta publikoaren arteko harremanaren oinarriak ezartzea, instrumentu-multzotik.
- J) dinamikaren diziplina garatzea taldearen barruan.
- K) Talde-jardun orok eskatzen dituen arauak ezagutzea: aurretiko afinazioa, etengabeko arreta, jendearen, zuzendariaren eta kideen aurrean jarduteko puntuak, etab.
- L) Talde barruko norbanakoaren erantzukizunaren kontzientzia hartzea.

Edukiak

- Afinazioa:
  - a) Aurretiko afinazioa.
  - b) Talde-afinazioa: entzuteko gaitasuna eta entzumena garatzea, taldearen afinazioa hautemateko.
    - Erritmoa eta dinamika taldean. Azterketa.
    - Isiltasuna musikaren parte gisa. Ikasketak.
    - Ikaslea taldeetan pixkanaka integratzea: instrumentua eta bere sekzioa eta instrumentu-familia.
    - Anakrusa oinarritzko mugimendu gisa taldeetan: ikasketa.
    - Oinarritzko arkuen berdintasuna. Erasoen berdintasuna.
    - Kolorea taldeetan: ñabardurak.

- Gizabanakoak taldean duen portaera. Hori guztia honela laburbiltzen da:
  - A) Isiltasuna lege gisa.
  - B) Taldeko balioak eta elementuak ezagutzea.
  - C) Formak eta koherentziak taldeak musika-prestakuntzaren oinarri bihurtzen dituzte.
  - D) musikaz balio unibertsal gisa gozatzen ikasi behar da.

3. maila

EDUKIAK

KONTZEPTUAK	PROZEDURAK	JARRERAK, BALORAZIOAK ETA ARAUAK
Afinazioa	Aldez aurretik afinatzea. Familia eta taldea afinatzea. Etengabeko kontrola.	Arau horien aurreko jarrera.
Dinamikak	Joaldia	Arauk errespetatzea
Erritmoa	Joaldia	Arauk errespetatzea
Isilunea	Isiluneen arauak errespetatzea	Entzumen-kontrola lortzea.
Hainbat talde: beren tresnak.	-Gorputzaren posizioa: kontrola, naturaltasuna eta erlaxazioa	Alderdi horien kontzientzia eta kontrola.
Taldeak: sekzioa.	-Atalaren arauak. - Instrumentuari eta arkuari eusteko kontrola. - Uniformetasuna	Arauk betetzearen, gorputzaren eta eskuen posizio onaren eta uniformetasunaren garrantziaz jabetzea.
Hainbat talde: instrumentuaren familia.	Ulermena	Etengabeko kontrol bisuala eta fisikoa bereganatzea.
Anakrusa keinu gisa	Aplikazio praktikoa azterketan	Arauk errespetatzea
Soinua	Kopurua. Soinuaren kalitatea: abiadura, pisua eta ukipen-puntua.	Azken helburuaren kontzientzia: Soinuaren kantitatea eta kalitatea.
Arku-kolpeak	Aplikazio praktikoa familian	Arauk errespetatzea
Atakeak, azentuak eta bestelako jarraibideak	Aplikazio praktikoa familian	Arauk errespetatzea
Agogica: ñabardurak	Aplikazio praktikoa familian	Entzumen-kontrola lortzea.
Reglas y comportamientos en el grupo.	Ulermena	Arauk errespetatzea
P.I.aren praktika etxean	Joaldia	Ohitura lortzea
Errepertorioa interpretatzea	Joaldia	Ohitura lortzea

Hirugarren ikasturterako gomendatutako materialak

Ez dago materialen hautaketa bakarra, baizik eta horiek modu ordenatu edo egokian egokitzen direla lan egiteko erabiltzen den talde, atal edo familia bakoitzera. Jardueraren garapenaren arabera sartuko dira, zailtasun handiagoan edo txikiagoan.

Ariketak	Instrumentu, atal, familia edo talde instrumental bakoitzerako egokiak direnak.
----------	---

Hirugarren ikasturtearen amaierako helburuak

- Gorputza aulkian eta atrilean kokatzea.
- Instrumentuak atrilean duen posizioa.
- Atrilaren, sekzioaren eta taldearen arauak.
- Soinuaren kalitatea, dinamika, agogika, erritmo arrunta, anakrusa, isiluneak, arku-kolpeak eta partituraren beste indikazio batzuk ulertzea.
- Talde bakoitzean (sekzio, familia, etab.) portaera-arauak ulertzea.
- Interpretazio publikoan parte hartzea.

EBALUAZIOA	
OHIKO EBALUAZIOA	
EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Ikaslearen jarraipena:	85%
- Parte-hartzea eta taldearekiko konpromisoa.	- 20%
- Lan pertsonala. Ikasteko ohitura eta aurrerapen tekniko- Interpretaziozkoa.	- 40%
- Talde-lana (entzutea, keinuak egitea, dinamika, Soinu-enpatea, ahotsen oreka, tempoak, Interpretazio-irizpideak, etab.).	- 40%
Entzunaldiak:	15%
- Portaera eszenan, protokoloak, Ezusteak.	- 20%
- Interpretazioaren ezagutza teknikoak.	- 40%
- Interpretazioa (estiloa, adierazkortasuna, soinu-kalitatea).	- 40%

4. mailara pasatzeko gutxieneko programa:

- Azken helburuak ezagutzea.
- Talde instrumentalaren bi jarduera publikotan parte hartzea, gutxienez.

Errekuperazio-jarduera ekainean:

1. Irakasleak errekeruperazio-fitxan adierazten dizkion materialak interpretatu beharko ditu jendeari irekitako gelan eta bere mailako beste ikasle baten laguntzarekin (ikasle hori ikasleak berak jarriko du). Fitxa hori amaierako ebaluazioaren ondoren emango zaio.

2. Era berean, irakasleak hirugarren mailako edukiei buruz egiten dizkion hiru galderari erantzun beharko die.

Proba bakoitza amaierako kalifikazioaren % 50 izango da.

4. maila

EDUKIAK

KONTZEPTUAK	PROZEDURAK	JARRERAK, BALORAZIOAK ETA ARAUAK
Afinazioa	Aldez aurretik afinatzea. Familia eta taldea afinatzea. Etengabeko kontrola.	Arau horien aurreko jarrera.
Dinamikak	Joaldia	Arauak errespetatzea
Erritmoak	Joaldia	Arauak errespetatzea
Isilunea	Isiluneen arauak errespetatzea	Entzumen-kontrola lortzea.
Hainbat talde: beren tresnak.	-Gorputzaren posizioa: kontrola, naturaltasuna eta erlazazioa	Alderdi horien kontzientzia eta kontrola.
Taldeak: sekzioa.	-Sekzioaren arauak. - Instrumentuari eta arkuari eusteko kontrola. - Uniformetasuna	Arauak betetzearen, gorputzaren eta eskuen posizio onaren eta uniformetasunaren garrantziaz jabetzea.
Hainbat talde: instrumentuaren familia.	Ulermena	Etengabeko kontrol bisuala eta fisikoa bereganatzea.
Anakrusa keinu gisa	Aplikazio praktikoa ikasketan	Arauak errespetatzea
Soinua	Kopurua. Soinuaren kalitatea: abiadura, pisua eta ukipen-puntua.	Azken helburuaren kontzientzia: Soinuaren kantitatea eta kalitatea.
Arku-kolpeak	Aplikazio praktikoa familian	Arauak errespetatzea
Atakeak, azentuak eta bestelako jarraibideak	Aplikazio praktikoa familian	Arauak errespetatzea
Agogica: ñabardurak	Aplikazio praktikoa familian	Entzumen-kontrola lortzea.
Taldeko arauak eta portaerak.	Ulermena	Ohitura lortzea
Errepertorioa interpretatzea	Joaldia	Ohitura lortzea

Laugarren ikasturterako gomendatutako materialak

Ez dago materialen hautaketa bakarra, baizik eta horiek modu ordenatu edo egokian egokitzen direla lan egiteko erabiltzen den talde, atal edo familia bakoitzera. Jardueraren garapenaren arabera sartuko dira, zailtasun handiagoan edo txikiagoan.

Ariketak	Instrumentu, sekzio, familia edo talde instrumental bakoitzerako egokiak direnak.
----------	---

Laugarren ikasturtearen amaierako helburuak

- Gorputza aulkian eta atrilean kokatzea.
- Instrumentuak atrilean duen posizioa.
- Atrilaren, sekzioaren eta taldearen arauak.
- Soinuaren kalitatea, dinamika, agogika, erritmo arrunta, anakrusa, isiluneak, arku-kolpeak eta partituraren beste indikazio batzuk ulertzea.
- Talde bakoitzean (sekzio, familia, etab.) portaera-arauak ulertzea.
- Interpretazio publikoan parte hartzea.

EBALUAZIOA	
OHIKO EBALUAZIOA	
EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Ikaslearen jarraipena:	85%
- Parte-hartzea eta taldearekiko konpromisoa.	
- Lan pertsonala. Ikasteko ohitura eta aurrerapen teknikoak- Interpretaziozkoa.	- 20%
- Talde-lana (entzutea, keinuak egitea, dinamika, Soinu-enpatea, ahotsen oreka, tempoak, Interpretazio-irizpideak, etab.).	- 40%
Entzunaldiak:	
- Portaera eszenan, protokoloak, Ezustekoak.	15%
- Interpretazioaren ezagutza teknikoak.	- 20%
- Interpretazioa (estiloa, adierazkortasuna, soinu-kalitatea).	- 40%
	- 40%

4. maila gainditzeko gutxieneko programa:

- Azken helburuak menderatzea.
- Talde instrumentalaren bi jarduera publikotan parte hartzea, gutxienez.

Berreskuratze-jarduera ekainean:

1. Irakasleak errekupeazio-fitxan adierazten dizkion materialak interpretatu beharko ditu jendeari irekitako gelan eta bere mailako beste ikasle baten laguntzarekin (ikasle hori ikasleak berak jarriko du). Fitxa hori amaierako ebaluazioaren ondoren emango zaio.

2. Era berean, irakasleak laugarren mailako edukiei buruz egiten dizkion hiru galderari erantzun beharko die.

Proba bakoitza amaierako kalifikazioaren % 50 izango da.

Praktika instrumentala ebaluatzeko irizpideak

1. – Instrumentua taldearen arabera afinatzea.

Irizpide honen bidez, ikasleak bere instrumentuaren tinbrea eta gainerakoena hautemateko duen gaitasuna ebaluatzen da, instrumentua afinatzeko oinarri gisa taldearen soinu-batasunari laguntzeko.

2. – Ikasleak taldean duen lotura-erlazioa.

Irizpide honen bidez, ikasleak taldera egokitzeko duen gaitasuna ebaluatu nahi da, taldearen arduradunari, ikaskideei eta ikusleen arabera.

3. – Ikasturtean programatutako edozein obra interpretatzea bere sailean eta instrumentuen familian.

Irizpide honen bidez, bere soinua bere sekzio edo familia instrumentalaren soinura egokitzeko eta eraso eta sarreretan zehaztasuna lortzeko gaitasuna ebaluatuko da, taldeko arduradunaren anakrusaren arabera.

4. – Programatutako errepertorioko obrak bere kabuz egitea.

Irizpide honen bidez, taldekide gisa duen erantzukizuna, taldekide gisa duen autoestimua, irakasle arduradunarekiko eta ikaskideekiko duen errespetua eta musika-ikaskuntzaren estimua ebaluatzen dira.

Ebaluazio prozedura

NOIZ	Ikastetxearen curriculum-proiektuaren arabera, jendaurreko 2 edo 3 entzunaldi egingo dira, oinarrizko irakaskuntzak baloratzeko irizpideen arabera.
ZER	Entzunaldiak honako hauek osatuko dituzte: - Eduki teknikoak (teknika) - Eduki tekniko-interpretatiboak (sekzio ariketak) - Interpretazio-edukiak (Obrak)
NORK	Ikastetxeko curriculum-proiektuan edo ikastetxeko Hari-sailean ezartzen diren irakasleek, oinarrizko irakaskuntzak ebaluatzeko irizpideak kontuan hartuta.